

SABOR OVAJ TJEDAN DONOSI ODLUKU O

HNS: SABOR MORA OCJENU USTAVNOSTI

Na Klubu zastupnika SDP-a za to se javno zauzeo Kregar, no Milanović zasad odbija

PIŠE
SLAVICA
LUKIĆ

Nakon LGBT udruuga, koje su početkom tjedna svim saborskim zastupnicima uputile javni apel u kojem zahtijevaju da Sabor od Ustavnog suda zatraži ocjenu ustavnosti referendurnskog pitanja o ustavnoj definiciji braka "kao životne zajednice žene i muškarca", o tom su se pitanju oglasile i pučka pravobraniteljica Lora Vidović i pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić. U zajedničkom priopćenju one upozoravaju da je prijedlog tog pitanja suprotan 14. članku Ustava, koji zabranjuje diskriminaciju, kao i 3. članku Ustava, koji jamči jednakost građana pred zakonom i Ustavom kao jednu od najviših vrednota ustavnog pore-

tku RH. Ocjenu ustavnosti referendurnskog pitanja ovog je tjedna sugerirao i predsjednik Ivo Josipović.

Odlučite sami

Zašto onda SDP uporno ignorira sve glasnije zahtjeve za ocjenu ustavnosti? Dio zastupnika SDP-a s kojima smo razgovarali smatra da bi Sabor prije konačne odluke o održavanju referenduma o braku od Ustavnog suda to svakako trebao zatražiti. Međutim, javno takav stav ne žele iznositi. Prvi SDP-ovac koji je javno govorio o tome da bi bilo pametno konzultirati Ustavni sud je predsjednik Sabora Josip Leko, ali i on se ogradio rekavši da govori o osobno, a ne u ime stranke. Na sjednici Kluba zastupnika SDP-a održanoj u ponedjeljak navečer, na kojoj je bio i predsjednik stranke Zoran Milanović, prijedlog da Sabor zatraži ocjenu

ustavnosti iznio je, kao neslužbeno doznajemo, neovisni zastupnik s SDP-ove liste Josip Kregar. Milanović je na njegov prijedlog reagirao izrazivši zadovoljstvo činjenicom da Sabor od Ustavnog suda nije zatražio ocjenu ustavnosti referendurnskog pitanja o braku, jer osobno smatra da s takvim Ustavnim sudom - koji se u pitanju referenduma o obitelji očitovao o stvarima o kojima se prema njegovoj ocjeni nije trebao očitovati, a

Premijer smatra da se Ustavni sud treba samoinicijativno očitovati o pitanju braka

prešutio svari o kojima se bio dužan očitovati - "ne treba imati posla". Naime, Milanović smatra da se Ustavni sud trebao očitovati samoinicijativno, kao što je to učinio kad je Saboru poslao upozorenje da ne smije naknadno mijenjati odluku donesenu na referendumu. Međutim, prema stajalištu niza pravnik, uključujući i stručnjake za ustavno pravo, Ustavni se sud može očitovati tek ako Sabor to od njega zatraži, i to prije negoli donese odluku.

- Nama zastupnicima SDP-a ostavljeno je da odlučimo sami, ali kad vam šef stranke kaže da je sretan što niste nešto napravili, onda znate u kojoj ste situaciji - rekao nam je neslužbeno jedan od SDP-ovih zastupnika. Javni pritisak na Sabor zato jača.

- Jednoga dana bit će nam krivo što nismo pitali Ustavni sud. Ne vidim ni jednog jedinog racionalnog razloga da Sabor prije konačne odluke od te mogućnosti bježi - rekao nam je član saborskog Odbora za Ustav, poslovnik i politički su-

RASPISIVANJU REFERENDUMA O BRAKU

ZATRAŽITI PITANJA

Referendum i Ustavi RH

● **Prema Ustavu iz prosinca 1990.**, raspisivanje referenduma mogli su zatražiti samo predsjednik države i Sabor. Nije bila predviđena mogućnost da građani odluče o održavanju referenduma.

● **Ustavnim promjenama 2001.** u Ustav je prvi put unesena odredba o narodnom ustavotvornom referendumu, tj. odluka da raspisivanje referenduma može zatražiti i narod. Uvjet je da referendumsku inicijativu potpisima podupre 10 posto ukupnog broja birača. Da bi se smatrao valjanim, na njega je moralo izaći više od 50 posto birača.

● **Ustavnim promjenama 2010.** ukinuta je odredba da na referendum, da bi se smatrao valjan, mora izaći više od 50 posto birača. Spomenuta odredba ukinuta je zbog bojazni da se na referendum o priključivanju u EU neće odazvati više od polovice birača. Promjenama iz 2010. nije definiran najmanji broj birača koji mora izaći na referendum, što praktički znači da na referendum može izaći svega dvoje birača i on će se smatrati valjanim.

● **Aktualni Ustav tako sadrži paradoks** prema kojem je za odluku o raspisivanju referenduma potrebno prikupiti nešto više od 400.000 potpisa birača, a da bi se smatrao valjan dovoljno je da na njega izade svega nekoliko građana s pravom glasa.

● **Najavljenim promjenama Ustava** u ustavni tekst bi se ponovno trebala ugraditi odredba o minimalnom broju građana koji moraju izaći na referendum da bi se on smatrao valjan. Predlaže se da to bude 40 posto plus jedan.

stav Goran Beus Richemberg. U HNS-u smatraju da prije konačne odluke o raspisivanju referenduma Sabor treba zatražiti ocjenu ustavnosti pitanja.

Upitna i forma

Richemberg ističe da Sabor od Ustavnog suda treba zatražiti i ocjenu ustavnosti forme tog pitanja.

- Još u srpnju ove godine, kad je inicijativa U ime obitelji predala Saboru prikupljene potpise, na sjednici Odbora zatražio sam ocjenu ustavnosti forme pitanja. Još u srpnju je postalo očito da je inicijativa, narodski rečeno, zeznula stvar jer je prikupila potpise, a da nije formulirala amandman koji bi se ugradio u Ustav. Tek su naknadno napisali da formulaciju o braku treba ugraditi u 62. članak Ustava - rekao je Richemberg.

Predsjednik Laburista Dragutin Lesar smatra da još nije kasno da Sabor na plenarnoj sjednici zatraži od Ustavnog suda ocjenu ustavnosti sadržaja pitanja. ●